Luxemburgi Zsigmond (1387-1437):

- a Cillei párt támogatja, második felesége Cillei Borbála
- 1408 létrejön a sárkány lovagrend
- volt német király, német-római császár, cseh király
- Külpolitika: MCB 1395, Nikápoly keresztény vereség
- huszita mozgalom (Husz János) szembe szálltak az egyházzal (katolicizmussal) sikertelenül
- 1437 Budai Nagy Antal (kisnemes volt, régi és új pénz helyzete) féle parasztfelkelés, román és magyar jobbágyok felkelése, a három nagy nemzet egyesülése (magyar, szász, székely), sikertelen
- fiúörökös híján utóda IV. Albert osztrák herceg, így lányát hozzáadja V. Alberthez, a Habsburgok képbe kerülése

Hunyadi Mátyás és a Jagellók kora (1458-1526):

- 15 évesen a nemesi pártok megválasszák királynak Mátyást, jégen szentelik, még mindig nincs meg a korona
- kormányzó a nagybátyja Szilágyi Mihály lesz
- 1463 megállapodik III. Frigyessel, ha Mátyás fiú utód nélkül hal meg akkor Frigyes fia Miksa örököli a trónt, a császár örökbe fogadta Mátyást igy akár német-római császár is lehetett volna (ez volt a célja), ezután megkapja a Koronát
- fontosabb személyek: Várdai István, Csezmicei János, Vitéz János és Janus
  Pannonius az utóbbi kettő lázadni próbált, de kudarcba fulladt
- új adót vezet be (állami adó), ami egy erdélyi lázadáshoz vezet, amit lever, a pénz főleg építészetre, festészetre stb. megy el
- törvénykönyvet ad ki: az uralkodó szokásjogot felváltja az írott jog, megtiltja a katonáknak a lakosságnak való károkozást stb.
- humanizmus, figyelmet fektetett a királyi udvar megítélésére, rengeteg olasz mestert hívott meg az udvarába
- kialakult a Biblioteca Corvina
- zsoldossereget fogadott fel (fekete sereg)
- feleségül veszi a cseh Podjebrád György lányát (Belehal szülésbe)
- megszerzi a cseh trónt Podjebrád halála után, és 2 cseh király lesz, ő és Jagelló Ulászló (II)
- 1463 boszniai (törökellenes) hadjárat, a török betöréskor Kinizsi Pál és Báthori István győzelmet aratnak
- 1485 elfoglalja Bécset (Magyarország szempontjából fontos esemény)

Az Erdélyi Fejedelemség (1570-1699):

János Zsigmond (1559-1571):

- művelt ember, rengeteg nyelven beszélt, hangszeren játszottbiztosít
- elhagyja a katolikus vallást és evangélikus, református, majd unitárius lesz
- tordai diéta:
  - o vallásszabadság és lelkiismeret szabadság a 4 bevett vallásnak
  - o az uralkodó az egyház fölött van
- speyer szerződés (I. Miksa kellett volna örököljön, Erdély politikai önállósága)

Báthory István (1571-1586):

- Bécsben nevelkedik
- Lengyel király, meghívja a jezsuitákat Erdélybe
- rendbe hozza a gazdaságot

Báthory Zsigmond (1586-1602, szünetekkel):

- Mindenkivel fent akarja tartani a jó viszonyt
- 15 éves háborúba belép a törökök ellen
- Báthory Mihaia császár beleegyezésével letaszítják Sellemberknél, majd a császár nyomására visszatér.
- Goroszlónál végeznek vele a császári csapatok parancsra

Bocskai István (1604-1606):

- Várad kapitánya
- maga mellét állította a hajdúkat és legyőzi a császáriakat az álmosdi csatában
- előszőr a székelyek ismerik el fejedelemnek, majd a 17. szerencsi országgyűlésen Magyarország és Erdély fejedelme
- Bécsi béke: Erdély különválik, mint magyar nemzet

Bethlen Gábor (1613-1629):

- belép a harmincéves háborúba és Magyarország királya lesz
- Erdély fénykorát éli

I. Rákóczi György (1630-1648):

- Folytatja azt, mint Bethlen Gábor:
  - Habsburg ellenes politika, biztosítja a szabad vallásgyakorlást
  - A protestánsok visszakapták templomaikat

I. Apafi Mihály(1661-1690):

- Diploma Leopoldium: évenkénti országgyűlés, a nagy 4 vallás jogait megtartja
- A kat. ott, ahol többen vannak templomokat építhetnek
- A tisztségeket csak magyar, székely vagy szászok tölthetik be stb.
- biztosítják a birtokosoknak a régi királyok adományait
- rendbe hozza Erdély kapcsolatait, mint a törökökkel, mint a császáriakkal
- A kormányzó az országban kell lakjon